

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

TÁJÉKOZTATÓ

Az Állami Számvevőszék víziközműveket érintő ellenőrzéseiről

Az Állami Számvevőszék évek óta fokozott figyelmet szentel az állami és önkormányzati tulajdonú víziközmű-szolgáltatók ellenőrzésére. Az ÁSZ a regionális, állami tulajdonú vízműveket érintő korábbi ellenőrzésében arra kereste a választ, hogy az öt társaság a jogszabályoknak megfelelően gazdálkodott-e a rájuk bízott vagyonnal és biztosították-e a közműszolgáltatások hosszú távú fenntarthatóságát. A megállapítások hasznosulását 2016-ban utóellenőrzés is értékelte, s ezzel párhuzamosan a Számvevőszék megkezdte az öt állami tulajdonú vízmű integrációs folyamatának és vagyongazdálkodásának ellenőrzését. Az ÁSZ rajta tartja a szemét az önkormányzati tulajdonú víziközmű-szolgáltatókon is, melyek közül az elmúlt két évben összesen kilenc társaság ellenőrzését zárta le.

Víziközmű-szolgáltató társaságok vagyonérték-megőrző és gyarapító tevékenységének ellenőrzése és utóellenőrzése

Az Állami Számvevőszék 2014. április 4-én zárta le az öt regionális víziközmű-szolgáltató társaság, a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., a Duna Menti Regionális Vízmű Zrt., az Északmagyarországi Regionális Vízművek Zrt., az Északdunántúli Vízmű Zrt., illetve a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. 2010 és 2012 közötti működését és vagyongazdálkodását értékelő ellenőrzését. A közműcégeknél folytatott ellenőrzések elsősorban arra keresték a választ, hogy az érintett cégek hogyan gazdálkodnak a rájuk bízott állami vagyonnal, illetve biztosítják-e a közműszolgáltatások hosszú távú fenntarthatóságát.

Az ÁSZ mind az öt jelentésében megállapította, hogy a több mint másfél évtizede megkötött vagyonkezelési szerződések nem biztosították teljes körűen a szabályszerű gazdálkodási környezetet, mivel azokat 1998 óta nem módosították. A vízművek éves üzleti terveiben szerepeltek ugyan tervezett beruházások, a döntést megalapozó számítások, részletes adatok azonban nem. A vízművek a jogszabályi előírás ellenére, egy kivétellel nem kérték meg a beruházásokhoz a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (MNV Zrt.) írásos engedélyét, valamint azok végrehajtásáról sem tájékoztatták az MNV Zrt.-t.

Az ellenőrzés feltárta, hogy az MNV Zrt. beruházások és felújítások elszámolására vonatkozó szabályait az ellenőrzött vízművek szabályozási rendszerükbe nem, vagy csak késve építették be. Jellemző hibákat találtak a számvevők a belső ellenőrzés, a számviteli törvény előírásai, a selejtezési és leltározási szabályok betartásában is. Az egyik társaságnál több beruházás vagyonkezelői jogának rendezése sem történt meg. Két vízmű esetében az ellenőrzés megállapította, hogy az éves elszámolható értékcsökkenésbe beépített korrekció eredményeként az elszámolt értékcsökkenés összege folyamatosan, évről-évre nőtt, ugyanakkor ezzel együtt is nyereségesek tudtak maradni. A költségek, ráfordítások egyéb területeire vonatkozóan viszont nem tárták fel teljes körűen a költséggazdálkodásban rejlő tartalékokat, ez pedig nem szolgálta a költségmegtérülés elvének érvényesülését. A társaságok jellemzően az elszámolt értékcsökkenésnél jóval nagyobb értékben tudták visszafizetni a vagyont uniós és hazai támogatásokból megvalósuló fejlesztésekkel, beruházásokkal.

Az Állami Számvevőszék mint az Országgyűlés legfőbb pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerve, a demokratikus intézményrendszer független alapintézménye. Küldetése, hogy szilárd szakmai alapon álló, értékteremtő ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, és hozzájáruljon a „jó kormányzáshoz”. Az ÁSZ javaslataival a közpénzek szabályos, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását, használatát segíti elő.

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

A Számvevőszék 2016-ban lefolytatta az öt regionális vízmű vagyoneérték megőrző és gyarapító tevékenységre vonatkozó utóellenőrzését is, melynek célja a korábbi ellenőrzés alapján a társaságok által készített intézkedési tervben meghatározott feladatok végrehajtásának ellenőrzése volt. Az értékelés során az ÁSZ megállapította, hogy a társaságok többségében hasznosították a jelentésekben megfogalmazott javaslatokat. Az utóellenőrzéseket lezáró jelentések újabb javaslatot nem fogalmaztak meg, de az ÁSZ figyelemfelhívó levéllel fordult az érintettekhez annak érdekében, hogy intézkedjenek a szabályszerű feladatellátás, a vagyoneérték megőrző és gyarapító tevékenység elősegítésének biztosítása és a végrehajtott intézkedésekkel elért eredmények fenntartása érdekében.

A regionális vízművek gazdálkodásának ellenőrzése

Az ÁSZ 2016. október 17-én kezdte meg a regionális víziközmű-szolgáltatók gazdálkodásának ellenőrzését. Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy a víziközmű ágazatban az elmúlt években lezajlott integráció mennyiben felelt meg a kormányzati célkitűzéseknek. Az ellenőrzés e kérdés komplex megválaszolása érdekében kiterjed a regionális víziközmű-szolgáltató társaságok, a tulajdonosi joggyakorló, valamint a felügyeleti és irányító szervek által megtett intézkedésekre. További fontos célját jelenti az ellenőrzésnek a szolgáltatási díjak csökkentésére vonatkozó kormányzati célkitűzések teljesülésének, illetve a társaságok víziközmű-vagyonnal történő gazdálkodásának értékelése. Az ellenőrzés jelenleg is folyamatban van.

Az önkormányzati (többségi) tulajdonú vízművek ellenőrzése

A Számvevőszék 2014-ben kezdte meg az önkormányzati többségi tulajdonban lévő gazdasági társaságok ellenőrzését, melynek keretében az elmúlt két évben összesen kilenc megyei jogú város – Pécs, Dunaújváros, Kaposvár, Miskolc, Kecskemét, Nyíregyháza, Debrecen, Székesfehérvár és Veszprém – víziközmű társaságainak értékelésére is sor került. Az ÁSZ célja, hogy a helyi önkormányzatok gazdálkodásában rejlő pénzügyi kockázatok feltárásával, az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások és ingyenes vagyonszállítások, valamint az államháztartáson kívül működő feladatellátó rendszerek ellenőrzéseivel hozzájáruljon ahhoz, hogy a közpénzeket az államháztartáson kívül működő szervezetek is átlátható, rendezett módon használják fel.

Az Állami Számvevőszék mint az Országgyűlés legfőbb pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerve, a demokratikus intézményrendszer független alapintézménye. Küldetése, hogy szilárd szakmai alapon álló, értékteremtő ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, és hozzájáruljon a „jó kormányzáshoz”. Az ÁSZ javaslataival a közpénzek szabályos, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását, használatát segíti elő.